Dosarul nr.4r-4089/24 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-23024675-02-4r-23092024 Judecătorul Negru Alexandru

D E C I Z I E

12 septembrie 2025 *mun. Chișinău*

Colegiul penal al Curții de Apel Centru,
în componența:
Președintele completului, judecător Spoială Alexandru
judecători Cecan Silvia
Băbălău Denis

a judecat în procedură scrisă, în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către agentul constatator împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-6452/2023 din 28 iunie 2024.

Procedura de înștiințare fiind îndeplinită.

Verificând legalitatea hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

A C O N S T A T A T:

1. La data de 20.01.2023 Chicu Oleg a sesizat Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat prin intermediul unei plângeri care a fost înregistrată cu nr. 1306/014-18 la 20.01.2023.

2. Potrivit sesizării, Chicu Oleg, în calitate de consilier al comunei Trușeni, a informat Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat despre depășirea atribuțiilor de către secretarul consiliului Margaret Burduja. Astfel, la 12.04.2022, Consiliul comunal Trușeni, prin decizia nr. 3/19, a ridicat mandatul consilierului, Chicu Oleg. Pentru aceasta, consiliul a reținut că, ultimul în calitate de consilier ar fi lipsit nemotivat de la trei ședințe consecutive ale consiliului. A menționat că a lipsit de la ședințele extraordinare și de la cele ordinare, ca reacție la ilegalitățile deciziilor luate de către consiliu, fapt despre care a comunicat consiliului. A opinat că lipsa consilierului Chicu Oleg de la ședințele extraordinare nu poate fi considerată nemotivată, or prin acest gest, consilierul și-a exprimat dezacordul asupra proiectelor din ordinea de zi. Mai mult decât atât, decizia consiliului comunal Trușeni nr. 3/19 din 12.04.2022, a fost contestată în instanța de judecată, care a fost suspendată până la pronunțarea unei hotărâri de judecată. În sesizare s-a mai indicat că, consiliul comunal Trușeni, în ședința nr. 7 din 31.10.2022, a votat proiectul deciziei de revocare a deciziei nr. 3/19 din 12.04.2022, cu privire la ridicarea mandatului consilierului Chicu Oleg. Astfel, consiliul comunal Trușeni a decis să revoce decizia consiliului nr. 3/19 din 12.04.2022, cu privire la ridicarea mandatului de consilier, a obligat secretarul consiliului să expedieze decizia Comisiei Electorale Centrale și consilierului Chicu Oleg și să publice decizia în Registrul de stat al actelor

locale. La ședința din 20.12.2022, care s-a prelungit la 28.12.2022, consiliul comunal Trușeni, prin decizia nr. 9/18 din 20.12.2022, a reexaminat decizia din 31.10.2022, în care s-a decis repetat să revoce decizia consiliului nr. 3/19 din 12.04.2022, cu privire la ridicarea mandatului de consilier, a obligat secretarul consiliului să expedieze decizia Comisiei Electorale Centrale și consilierului Chicu Oleg și să publice decizia în Registrul de stat al actelor locale. A mai menționat că prin aceste acțiuni ale secretarului consiliului, pe lângă depășirea atribuțiilor, consilierului Chicu Oleg i se limitează dreptul fundamental de a fi ales, prevăzut la art. 38 alin. (3) din Constituția RM. Prin sesizarea respectivă, Chicu Oleg a solicitat: 1) tragerea la răspundere contravențională a secretarului consiliului comunal Trușeni Burduja Margareta; 2) intervenirea Cancelariei de Stat, în vederea soluționării problemei date; 3) obligarea secretarului consiliului să înregistreze în Registrul de stat al actelor locale decizia nr. 7/1 din 31.10.2022, cu privire la revocarea deciziei nr. 3/19 din 12.04.2022; 4) obligarea secretarului consiliului să înregistreze în Registrul de stat al actelor locale decizia nr. 9/18 din 20.12.2022, cu privire la reexaminarea revocării deciziei nr. 3/19 din 12.04.2022; 5) obligarea secretarului consiliului să-și desfășoare atribuțiile conform legii și să revină în câmpul cadrului legal; 6) informarea consilierului Chicu Oleg, despre acțiunile întreprinse.

3. Prin scrisoarea nr. 1306/OT-4-18 din 24.01.2023 (f.d. 61), Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a comunicat lui Chicu Oleg că în temeiul principiului autonomiei locale, este în imposibilitate de a se expune asupra chestiunilor care urmează a fi soluționate de către autoritatea publică locală Trușeni. De asemenea, la 20.12.2022, a avut loc ședința Consiliului nr. 9, care s-a prelungit pe data de 28.12.2022, conform dispoziției primarului comunei Trușeni nr. 162-d din 14.12.2022. Prin dispoziția primarului menționată, sub nr. 18 era inclus proiectul de decizie cu privire la reexaminarea deciziei nr. 7/1 din 31.10.2022 privind Revocarea deciziei nr. 3/19 din 12.04.2022 cu privire la ridicarea mandatului de consilier. Ulterior, conform procesului-verbal nr. 9 din 20/28.12.2022 în cadrul ședinței consiliului în rezultatul modificării ordinii de zi cu votul a 17 consilieri și abținerea unui consilier a fost stabilită examinarea proiectului de decizie sub nr. 18 la sfârșitul ședinței cu nr. 34, astfel deciziei i s-a acordat numărul de rând nr. 9/25, nefiind contrasemnată de către secretarul Consiliului, conform prevederilor art. 20 alin. (4) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală. În acest context, decizia Consiliului local Trușeni din 28.12.2022 în lipsa semnăturii secretarului Consiliului local este lovită de nulitate și nu poate fi plasată în Registrul de stat al actelor locale, deoarece în lipsa semnăturii actul nu are valoare juridică. În această ordine de idei, se constată că atât decizia nr. 7/1 din 30.10.2022, cât și decizia nr. 9/34 din 28.12.2022 nu întrunesc cerințele prevederilor legale pentru a fi plasate în Rsal. Astfel, reiese că chestiunea ce ține de decizia nr. 9/34 va fi inclusă în ordinea de zi și reexaminată în cadrul ședinței următoare a Consiliului local Trușeni. Totodată, potrivit Codului administrativ nr. 116 din 19.07.2018, în vigoare din 01.04.2019, exercitarea sau neexercitarea dreptului de notificare și depunere a acțiunii în contencios administrativ, de către Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat.

4. Nefiind de acord cu acțiunile și inacțiunile agentului constatator, la 13.02.2023 avocatul Barcaru Marin în interesele lui Chicu Oleg a depus o cerere de contestare în care

a solicitat admiterea contestației, anularea deciziei/răspunsului nr. 1306/OR4-18 din 24.01.2023 și obligarea Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat să constate contravenția prevăzută de art. 326/1 din Codul contravențional și să emită o decizie conform normelor prevăzute de art. 447/1 din Codul contravențional.

5. În motivarea acestei contestații a indicat că Chicu Oleg deține funcția de consilier local în cadrul comunei Trușeni. Conform deciziei nr. 3/19 din 12.04.2022, s-a decis ridicarea mandatului de consilier, în baza motivului neprezentării acestuia nemotivat la trei ședințe consecutive ale consiliului, deși faptul neprezentării a fost o poziție luată, în semn de protest, în raport cu ilegalitatea deciziilor luate de consiliul local Trușeni. La ședința nr. 7 din 31.10.2022, consiliul comunal Trușeni, a adoptat decizia de revocare a deciziei nr. 3/19 din 12.04.2022, cu privire la ridicarea mandatului consilierului Chicu Oleg, a obligat secretarul consiliului să expedieze decizia Comisiei Electorale Centrale și consilierului, Chicu Oleg și să publice decizia în Registrul de stat a actelor locale. În contestație s-a mai menționat că decizia nr. 7 din 31.10.2022, prin care s-a revocat decizia de ridicare a mandatului nr. 3/19 din 12.04.2022, până în prezent nu a fost înregistrată în RSAL, deși legislația aferentă incumbă această obligație secretarului consiliului. Ulterior în ședința consiliului comunal Trușeni din 20.12.2022, consiliul a reexaminat decizia din 31.10.2022, în care s-a decis repetat să revoce decizia consiliului nr. 3/19 din 12.04.2022, cu privire la ridicarea mandatului de consilier. Nemulțumit de situația creată, lezat de secretarul Margareta Burduja, Chicu Oleg repetat la 20.01.2023 a depus o plângere adresată Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat. Contestatarul consideră că decizia/răspunsul emis de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu corespunde cerințelor Codului contravențional, se referă la alte date, decât cele invocate în solicitări, iar concluzia prin care se declară incompetent este absurdă, ținând cont că legislația în vigoare, care proclamă expres împuternicirea/obligația de a constata în asemenea cazuri, respectiv, consideră că prezenta contestație este fundamentală. În contestație se menționează că potrivit art. 391 alin. (1) lit. d) CC, contravențiile prevăzute la art. 266/1, 266/2 și art. 326/1 se constată de Cancelaria de Stat prin intermediul oficiilor sale teritoriale. Consideră declarativă și nefondată concluzia prezentată în răspunsul Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la capitolul competență sau incompetență, fiind vizibil că autoritatea sesizată nu a cercetat cazul și nu s-a aprofundat în fond, de altfel, era evident rolul acestuia fiind o abilitate expres prevăzută de lege, iar mențiunea că această problemă este de competența comunei Trușeni, nu poate fi aplicată în practică. Potrivit contestației, s-a argumentat că în cazul sesizat există semnele calificate a contravenției prevăzute de art. 326/1 din Codul contravențional.

6. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-6452/2023 din 28 iunie 2024, s-a admis contestația depusă de Chicu Oleg împotriva acțiunilor şi inacțiunilor agentului constatator din cadrul Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat. Soluția expusă în scrisoarea Șefului Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat al Republicii Moldova, Ciumac Ion, nr. 1306/014-18 din 24.01.2023 a fost anulată integral. Materialele cauzei contravenționale, au fost remise conform competenței Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, cu obligarea acestei instituții să reexamineze cauza în mod efectiv, cu luarea în calcul a observațiilor și constatărilor

specificate în prezenta hotărâre, cu atragerea în proces a persoanelor vizate, explicarea drepturilor acestora și luarea deciziei care se impune conform legii, pornind de la competențele şi atribuțiile stabilite în seama sa de Codul contravențional.

7. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, agentul constatator din cadrul Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Victoria Berzan a declarat recurs prin care solicită, admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-6452/2023 din 28 iunie 2024, cu pronunțarea unei noi decizii.

8. În motivarea recursului s-a indicat că, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la organizarea şi funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845/2009, efectuează controlul de legalitate al actelor administrative adoptate /emise de către autoritățile administrației publice locale. Totodată, în corespundere cu art. 7 din Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006, în realizarea competențelor lor, autoritățile administrației publice locale dispun de autonomie, consfințită și garantată prin Constituția Republicii Moldova, Carta Europeană a Autonomiei Locale și prin alte tratate la care Republica Moldova este parte. Potrivit art. 62 alin. (1) lit. c) la efectuarea controlului administrativ, nu se admite de a limita dreptul autorității administrației publice locale de a administra în mod autonom, în condițiile legii, afacerile ce țin de propria competență. Conform alin. (2) din articolul precitat, controlul administrativ vizează, în principal, legalitatea activității autorităților administrației publice locale. Astfel, la data de 12.04.2022 prin decizia Consiliului comunei Truşeni cu votul a 14 consilieri a fost adoptată decizia nr. 3/19 ,Cu privire la ridicarea mandatului de consilier a dlui Oleg Chicu". Prin urmare, în cadrul ședinței Consiliului comunei Truşeni din 31.10.2022 a fost adoptată decizia cu privire la revocarea deciziei nr. 3/19 din 12.04.2022. La data de 13.02.2023 în adresa Oficiului a fost depusă sesizarea dl. Oleg Chicu din 13.02.2023 privind anularea deciziei/răspunsului nr. 1306/OT4-18 din 24.01.20223 şi obligarea Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat să constate contravenția prevăzută de art.3261 Codului Contravențional al Republicii Moldova și să emită deciziei conform normelor prevăzute de art.447[1] Codului Contravențional al Republicii Moldova. Astfel, ca urmare a plângerii depuse de către Oleg Chicu la data de 06.12.2022 în adresa Oficiului a parvenit demersul Comisiei Electorale Centrale cu nr. CEC-8/1477 din 05.12.2022, prin care a fost expediată sesizarea cet. Oleg Chicu cu același obiect. La momentul examinării sesizării cet. Oleg Chicu din 30.11.2022, cât și a demersului CEC, în RSAL nu era plasată decizia din 31.10.2022 cu privire la revocarea deciziei nr. 3/19 din 12.04.2022. Prin urmare, din explicațiile Secretarului Consiliului comunei Truşeni - dnei Margareta Burduja s-a constatat, că decizia din 31.10.2022 cu privire la revocarea deciziei nr. 3/19 din 12.04.2022 nu a fost plasată în RSAL, deoarece nu a fost contrasemnată. De asemenea, menționează, că la data de 20.12.2022 a avut loc ședința Consiliului nr. 9, care conform dispoziției primarului comunei Truşeni nr. 162-d din 14.12.2022 s-a prelungit pe data de 28.12.2022. Prin dispoziția vizată, sub nr.18 era inclus proiectul de decizie "Cu privire la reexaminarea deciziei nr.7/1 din 31.10.2022 "Privind revocarea deciziei nr.3/19 din 12.04.2022 "Cu privire la ridicarea mandatului de consilier". Ulterior, conform procesului-verbal nr. 9 din 20/28.12.2022 în cadrul ședinței consiliului în rezultatul

modificării ordinii de zi cu votul a 17 consilieri şi abținerea unui consilier a fost stabilită examinarea proiectului de decizie sub nr. 18 la sfârșitul ședinței cu nr. 34, astfel ca urmare a trimiterii spre reexaminare pentru ședința următoare a mai multor chestiuni, deciziei vizate i s-a acordat numărul de rând nr. 9/25. În conformitate cu prevederile art. 20 alin. (2) din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, în cazul în care secretarul consiliului consideră că decizia consiliului este ilegală, el este în drept să nu o contrasemneze şi să solicite consiliului reexaminarea acestei decizii. Astfel, decizia în cauză nu a fost contrasemnată de către secretarul Consiliului. Totodată, potrivit prevederilor art.122 din Codul Administrativ, (1) În cazurile expres prevăzute de lege, actele administrative individuale se contrasemnează de persoanele abilitate în privința legalității sau oportunității/conținutului. (2) Contrasemnarea angajează responsabilitatea persoanelor în cauză doar în ceea ce privește obiectul contrasemnării. (3) Sancțiunea lipsei contrasemnării este nulitatea actului. Potrivit prevederilor pct. 2.2.4 din Hotărârea Guvernului nr. 618/1993 pentru aprobarea Regulilor de întocmire a documentelor organizatorice şi de dispoziție şi instrucțiunii-tip cu privire la ținerea lucrărilor de secretariat în organele administrației publice centrale de specialitate şi ale autoadministrării locale ale Republicii Moldova, „Pentru a-i atribui documentului un caracter oficial și a-i da valoare juridică, el trebuie certificate. Modalitățile principale de certificare sînt semnarea și aprobarea". De asemenea, potrivit prevederilor pct. 19 din Regulamentul cu privire la Registrul de stat al actelor locale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 672/2017„Textul actului inclus în Registru de către autoritățile administrației publice locale trebuie să fie o reproducere exacta a actului emis/adoptat și semnat/contrasemnat de persoanele responsabile, cu aplicarea ștampilei, în varianta scanată(PDF)". La fel, pct. 28 din același Regulament prevede că: Includerea actelor administrative şi materialelor aferente în Registru se realizează obligatoriu în formă scanată, în format PDF, întrunind condițiile de formă (semnat/contrasemnat, stampilă) conform atributelor definite de sistem. In acest context, notează recurentul, că decizia Consiliului local Truşeni nr. 9/34 (9/25) din 28.12.2022 în lipsa semnăturii secretarului Consiliului local este lovită de nulitate şi nu poate fi plasată în Registrul de stat al actelor locale, deoarece în lipsa semnăturii actul nu are valoare juridică și nu întrunește condițiile definite de sistem. Totodată, potrivit prevederilor art.12 din Codul administrativ, ”un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității şi stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice". Articolul 22 din același cod prevede cercetarea din oficiu, potrivit cărora: (1) Autoritățile publice şi instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sânt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor. (2) Faptele deja cunoscute autorităților publice sau instanțelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie. La fel art. 33 din cod, prevede că Comunicarea inter instituțională şi comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.),

acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate şi economie de costuri, în special mijloacelor electronice de comunicație. Potrivit prevederilor art. 80 din cod, (1) În cazul în care drepturile sau interesele legitime, respectiv obligațiile care formează obiectul diferitor proceduri administrative inițiate în fața aceleiași autorități publice, au la bază aceeași situație de fapt sau același temei de drept, procedurile pot fi conexate, chiar dacă scopul lor este diferit. (2) În cazul în care un petiționar adresează aceleiași autorități publice mai multe petiții cu același obiect, acestea se conexează, petiționarul urmând să primească un singur răspuns care trebuie sa facă referire la toate petițiile depuse. (3) Dacă după expedierea răspunsului se depune o nouă petiție de același petiționar, cu același obiect, aceasta nu se examinează şi se conexează la dosarul inițial. Prin urmare, potrivit prevederilor citate mai sus petițiile depuse de către Oleg Chicu au fost conexate şi examinate într-o procedură. Totodată, indică agentul constatator, că atât decizia nr. 7/1 din 30.10.2022, cât și decizia nr. 9/34 (9/25) din 28.12.2022 nu întrunesc cerințele prevederilor legale pentru a fi plasate în RSAL. Astfel, reiese, că chestiunea ce ține de decizia nr. 9/34 (9/25) urmează să fie inclusă în ordinea de zi și reexaminată în cadrul ședinței următoare a Consiliului local Truşeni. Reieșind din cele expuse, în temeiul principiului autonomiei locale, Oficiul teritorial Chișinău este în imposibilitate de a se expune asupra chestiunilor care urmează a fi soluționate de către autoritatea publică locală Truşeni. Reieșind din cele expuse mai sus, Oficiul nu are temei de a aplica în privința secretarului Consiliului local Truşeni - dna Margareta Burduja careva sancțiuni potrivit prevederilor Codului contravențional, deoarece nu au fost constatate careva abateri de la prevederile legislației în vigoare. In concluzie, atrage atenția instanței de recurs, că instanța de fond a aplicat eronat normele de drept, fără constatarea şi elucidarea pe deplin a circumstanțelor importante pentru soluționarea cauzei.

9. Potrivit prevederilor art.464[2] Codul contravențional, cauza contravențională în procedură scrisă se examinează de instanța de judecată în lipsa părților şi fără dezbateri orale. În termen de 3 zile de la data intrării cauzei contravenționale în instanța de judecată, judecătorul transmite făptuitorului şi victimei o copie a procesului-verbal cu privire la contravenție, a probelor şi a înscrisurilor din dosarul cauzei contravenționale, precum şi solicită părților de a se expune asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenționale, stabilind un termen de 10 zile. In cazul în care, după expirarea termenului prevăzut la alin.(2), părțile nu s-au expus asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenționale, instanța de judecată va pronunța o încheiere motivată cu privire la examinarea cauzei contravenționale în procedură scrisă. In cazul în care părțile, în termenul prevăzut la alin. (2), refuză aplicarea procedurii scrise şi solicită examinarea cauzei contravenționale în ședință publică, instanța de judecată poate dispune citarea părților dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cauza contravențională în ședință publică, iar examinarea cauzei contravenționale se va desfășura în conformitate cu prevederile capitolului VII din cartea a doua a prezentului cod. Instanța de judecată poate să respingă prin încheiere motivată refuzul aplicării procedurii scrise şi solicitarea examinării cauzei contravenționale în ședință publică în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sânt

necesare dezbateri publice. încheierea de respingere se contestă odată cu fondul. Dacă din materialele cauzei rezultă că cauza contravențională nu poate fi examinată în procedură scrisă, instanța de judecată, prin încheiere motivată, care se contestă odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală.

10. Conform art.464[3] Codul contravențional, soluționarea cauzei contravenționale în procedură scrisă se desfășoară în termenul şi în condițiile prevăzute la art.454. Hotărârea judecătorească în procedură scrisă se emite în condițiile art.462. Hotărârea judecătorească emisă se publică pe pagina web a instanței judecătorești şi se comunică părților cauzei contravenționale, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească examinată în procedură scrisă se contestă cu recurs care se examinează în condițiile prezentului cod. Instanța de recurs examinează recursul în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile prezentului articol fiind aplicabile corespunzător. Astfel, dreptul la un proces echitabil este asigurat şi în procedura scrisă şi alte circumstanțe excepționale nu sânt prezente. Participanții au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională a fost examinată în lipsa părților, în procedură scrisă.

11. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondat recursul declarat de către agentul constatator împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-6452/2023 din 28 iunie 2024, din următoarele considerente.

12. Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

13. Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

14. În fapt, reieșind din materialele cauzei Colegiul penal constată că, prin decizia 3/19 din 12.04.2022, Consiliul comunal Trușeni, a dispus ridicarea mandatului consilierului Chicu Oleg (f.d. 69).

15. La ședința din 31 octombrie 2022 consiliul comunal Trușeni a examinat chestiunea privind revocarea deciziei 3-19 din 12.04.2022 ”cu privire la ridicarea mandatului de consilier”. În urma supunerii votului consiliul a decis revocarea deciziei Consiliului Comunal Trușeni 3/19 din 12.04.2022, expedierea respectivei decizii Comisiei Electorale Centrale de către secretarul Consiliului. În cadrul ședinței secretarul consiliului a indicat că nu v-a contrasemna decizia din motiv că aceasta a fost supusă controlului de legalitate de către OTC Chișinău și nu a fost notificată, precum și din motiv că nu s-au prezentat acte care ar motiva absențele consilierului Chicu (f.d. 59 și 35).

16. La fel s-a constatat că în dosarul administrativ prezentat de APL, nu se regăsește procesul verbal al ședinței din 20.12.2022 prelungită la 28.12.2022. Totuși din conținutul scrisori expediate de OTC Chișinău la 24.01.2023 în adresa lui Oleg Chicu este evident că la ședința din 20.12.2022 prelungită la 28.12.2022 consiliul a reexaminat chestiunea privind revocarea deciziei 3/19 din 12.04.2022. În rezultatul votului respectiva decizie a fost votată de majoritatea consilierilor însă nu a fost contrasemnată de către secretarul consiliului (f.d. 12-13).

17. Astfel, absența procesului verbal al ședinței consiliului din 20-28 decembrie 2022 la materialele cauzei denotă o inacțiune semnificativă admisă de agentul constatator la soluționarea prezentei cauze contravenționale. Ori, verificarea acestui aspect, era crucială pentru verificarea întrunirii sau neîntrunirii în acțiunile și inacțiunile secretarului Consiliului Trușeni, a componenței de contravenție stabilită de art. 326/1 Codul contravențional. Mai mult, lipsa acestor înscrisuri la dosarul administrativ demonstrează o rea credință din partea secretarului în raport cu instanța ce are spre soluționare prezenta speță. Ori, prin ascunderea acestui înscris se îngrădește dreptul instanței la verificarea tuturor faptelor relevante speței.

18. Se reține că materialele cauzei mai denotă că la 20.01.2023 Chicu Oleg a sesizat Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat prin intermediul unei plângeri care a fost înregistrată cu nr. 1306/014-18 la 20.01.2023. Potrivit sesizării, Chicu Oleg, în calitate de consilier al comunei Trușeni, a informat Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat despre depășirea atribuțiilor de către secretarul consiliului Margaret Burduja prin faptul că aceasta nu și-a realizat atribuțiile ce-i reveneau ca urmare a emiterii deciziilor luate de Consiliu și anume nr. 7 din 31.10.2022 (privind proiectul deciziei de revocare a deciziei nr. 3/19 din 12.04.2022, cu privire la ridicarea mandatului consilierului Chicu Oleg. Astfel, consiliul comunal Trușeni a decis să revoce decizia consiliului nr. 3/19 din 12.04.2022, cu privire la ridicarea mandatului de consilier și obligarea secretarului consiliului să expedieze decizia Comisiei Electorale Centrale și consilierului Chicu Oleg și să publice decizia în Registrul de stat al actelor locale) precum și a deciziei nr. 9/18 din 20.12.2022, a consiliului comunal Trușeni (prin care s-a reexaminat decizia din 31.10.2022, în care s-a decis repetat să se revoce decizia consiliului nr. 3/19 din 12.04.2022, cu privire la ridicarea mandatului de consilier, a obligat secretarul consiliului să expedieze decizia Comisiei Electorale Centrale și consilierului Chicu Oleg și să publice decizia în Registrul de stat al actelor locale). A mai menționat că prin aceste acțiuni ale secretarului consiliului, pe lângă depășirea atribuțiilor, consilierului Chicu

Oleg i se limitează dreptul fundamental de a fi ales, prevăzut la art. 38 alin. (3) din Constituția RM. Prin plângerea respectivă, Chicu Oleg a solicitat: 1) atragerea la răspundere contravențională a secretarului consiliului comunal Trușeni Burduja Margareta; 2) intervenirea Cancelariei de Stat, în vederea soluționării problemei date; 3) obligarea secretarului consiliului să înregistreze în Registrul de stat al actelor locale decizia nr. 7/1 din 31.10.2022, cu privire la revocarea deciziei nr. 3/19 din 12.04.2022; 4) obligarea secretarului consiliului să înregistreze în Registrul de stat al actelor locale decizia nr. 9/18 din 20.12.2022, cu privire la reexaminarea revocării deciziei nr. 3/19 din 12.04.2022; 5) obligarea secretarului consiliului să-și desfășoare atribuțiile conform legii și să revină în câmpul cadrului legal; 6) informarea consilierului Chicu Oleg, despre acțiunile întreprinse.

19. Aceleași materiale atestă că prin scrisoarea nr. 1306/OT-4-18 din 24.01.2023 (f.d. 61), Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a comunicat lui Chicu Oleg că în temeiul principiului autonomiei locale, este în imposibilitate de a se expune asupra chestiunilor care urmează a fi soluționate de către autoritatea publică locală Trușeni. De asemenea, la 20.12.2022, a avut loc ședința Consiliului nr. 9, care s-a prelungit pe data de 28.12.2022, conform dispoziției primarului comunei Trușeni nr. 162-d din 14.12.2022. Prin dispoziția primarului menționată, sub nr. 18 era inclus proiectul de decizie cu privire la reexaminarea deciziei nr. 7/1 din 31.10.2022 privind Revocarea deciziei nr. 3/19 din 12.04.2022 cu privire la ridicarea mandatului de consilier. Ulterior, conform procesului-verbal nr. 9 din 20/28.12.2022 în cadrul ședinței consiliului în rezultatul modificării ordinii de zi cu votul a 17 consilieri și abținerea unui consilier a fost stabilită examinarea proiectului de decizie sub nr. 18 la sfârșitul ședinței cu nr. 34, astfel deciziei i s-a acordat numărul de rând nr. 9/25, nefiind contrasemnată de către secretarul Consiliului, conform prevederilor art. 20 alin. (4) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală. În acest context, decizia Consiliului local Trușeni din 28.12.2022 în lipsa semnăturii secretarului Consiliului local este lovită de nulitate și nu poate fi plasată în Registrul de stat al actelor locale, deoarece în lipsa semnăturii actul nu are valoare juridică. În această ordine de idei, se constată că atât decizia nr. 7/1 din 30.10.2022, cât și decizia nr. 9/34 din 28.12.2022 nu întrunesc cerințele prevederilor legale pentru a fi plasate în Rsal. Astfel, reiese că chestiunea ce ține de decizia nr. 9/34 va fi inclusă în ordinea de zi și reexaminată în cadrul ședinței următoare a Consiliului local Trușeni. Totodată, potrivit Codului administrativ nr. 116 din 19.07.2018, în vigoare din 01.04.2019, exercitarea sau neexercitarea dreptului de notificare și depunere a acțiunii în contencios administrativ, de către Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat, nu lipsește solicitantul de dreptul sesizării directe a instanței de contencios al actului administrativ.

20. Subsecvent, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-6452/2023 din 28 iunie 2024, s-a admis contestația depusă de Chicu Oleg împotriva acțiunilor şi inacțiunilor agentului constatator din cadrul Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat. Soluția expusă în scrisoarea Șefului Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat al Republicii Moldova, Ciumac Ion, nr. 1306/014-18 din 24.01.2023 a fost anulată integral. Materialele cauzei contravenționale, au fost remise conform competenței Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, cu obligarea acestei

instituții să reexamineze cauza în mod efectiv, cu luarea în calcul a observațiilor și constatărilor specificate în prezenta hotărâre, cu atragerea în proces a persoanelor vizate, explicarea drepturilor acestora și luarea deciziei care se impune conform legii, pornind de la competențele şi atribuțiile stabilite în seama sa de Codul contravențional.

21. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul Penal conchide, că recurentul nu a prezentat instanței de recurs careva argumente și probe prin care s-ar dovedi netemeinicia și ilegalitatea soluției adoptate de prima instanță, din care considerente va respinge ca nefondat recursul declarat în prezenta cauză, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

22. În raport cu circumstanțele sus-relatate Colegiul menționează că, scopul legal al oricărei investigații oficiale a faptelor presupuse pe temeiuri rezonabile a fi prejudiciabile îl constituie întreprinderea măsurilor, epuizarea tuturor căilor posibile în administrarea probelor pentru stabilirea circumstanțelor cauzei. Potrivit prevederilor art. 374 alin. (2) Codul contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea şi soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor şi condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției. (2/1) Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârșirea contravenției. (3) Procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

23. Potrivit art.385 alin.(1) Codul contravențional, agentul constatator este reprezentantul autorității publice care soluționează, în limitele competenței sale, cauza contravențională în modul prevăzut de prezentul cod. Conform prevederilor art. 415/1 Codul contravențional, (1) contravențiile prevăzute la art.326/1 se constată de Cancelaria de Stat prin intermediul oficiilor sale teritoriale. (2) Sânt în drept să constate contravenții şi să încheie procese-verbale șefii oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat. (3) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente. Potrivit prevederilor art. 425 alin. (1) Codul contravențional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

24. Potrivit prevederilor art. 440 Codul contravențional (1), constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare. (2) Agentul constatator este sesizat prin

plângere sau denunț ori se autosesizează când dispune de informații suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenție fie prin constatarea faptei contravenționale. (3) Imediat sau în cel mult 3 zile de la data sesizării, agentul constatator este obligat să verifice sesizarea şi să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul capitol. (4) Procesul contravențional se pornește numai în baza plângerii prealabile a victimei în cazul contravențiilor prevăzute la art.69, 104–107. (4/1) Prin derogare de la prevederile alin.(1)–(3), în cazul în care faptele contravenționale specificate la art.96 alin.(1) lit.a) şi alin.(3) şi la art.97–103, cu excepția contravenției prevăzute la art.97/1 alin.(2), au fost stabilite de către agentul constatator, acesta notifică titularul de drepturi sau autoritatea abilitată conform Legii nr.66-XVI din 27 martie 2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine şi specialităților tradiționale garantate despre cele constatate. Dacă titularul de drepturi sau autoritatea abilitată conform Legii privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine şi specialităților tradiționale garantate, în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii notificării, nu depune plângere prealabilă, agentul constatator nu începe procesul contravențional în conformitate cu prevederile prezentului cod. (4/2) Constatarea faptei contravenționale şi începerea procesului contravențional în cadrul controlului de stat asupra activității de întreprinzător sau în urma acestuia de către agentul constatator care are atribuții de organ de control conform Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător se efectuează în limitele stabilite la art.51 din legea menționată. (5) Dacă la depistarea sau la examinarea cazului contravențional se stabilește competența unei alte autorități abilitate să constate contravenția sau să examineze cauza contravențională, materialele se remit în aceeași zi conform competenței. (6) La solicitarea unor alți agenți constatatori, angajatul cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne este obligat să le acorde ajutor la constatarea contravenției.

25. Prin urmare, instanța de recurs reține că la situația din decembrie 2022 art. 326/1 alin. (2) Codul contravențional, incrimina omisiunea de către persoana responsabilă a termenului prevăzut de lege privind includerea actelor emise de autoritățile administrației publice locale, inclusiv a proceselor-verbale ale ședințelor consiliului local, a documentelor şi informațiilor prevăzute de lege, în Registrul de stat al actelor locale.

26. Se reține că dispoziția normei de la art. 326/1 alin. (2) Codul contravențional se interpretează în lumina prevederilor legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală.

27. Astfel potrivit art. 20 din legea 436 din 28.12.2006 (1) Deciziile consiliului local se semnează, în cel mult 5 zile de la data desfășurării ședinței lui, de președintele acesteia şi se contrasemnează de secretarul consiliului. Deciziile privind numirea şi încetarea raporturilor de serviciu ale secretarului consiliului nu se contrasemnează. Pentru fiecare ședință, consiliul desemnează un consilier care va semna decizia consiliului în cazul în care președintele ședinței se va afla în imposibilitatea de a o semna. (2) În cazul în care secretarul consiliului consideră că decizia consiliului este ilegală, el este în drept să nu o contrasemneze şi să solicite consiliului reexaminarea acestei decizii. (3) Secretarul consiliului va remite decizia consiliului local primarului şi, în cazurile prevăzute de lege,

oficiului teritorial al Cancelariei de Stat în cel mult 5 zile după data semnării. (4) În cazul în care consideră că decizia consiliului local este ilegală, primarul sesizează oficiul teritorial al Cancelariei de Stat şi/sau instanța de judecată. (5) În termen de cel mult 5 zile de la data semnării, secretarul consiliului asigură includerea deciziilor consiliului în Registrul de stat al actelor locale, afișează deciziile cu caracter normativ ale consiliului în locuri publice. (6) Deciziile cu caracter normativ intră în vigoare la data includerii lor în Registrul de stat al actelor locale sau la data indicată în textul deciziei, care nu poate preceda data includerii acesteia în Registrul de stat al actelor locale. (7) Deciziile cu caracter individual intră în vigoare la data comunicării persoanelor vizate sau la data indicată în textul deciziei, care nu poate preceda data includerii acesteia în Registrul de stat al actelor locale.

28. Potrivit prevederilor art. 39 alin. (1) lit. c) din legea 436 secretarul (consiliului local) îndeplinește, sub autoritatea primarului, următoarele atribuții de bază: b) participă la ședințele consiliului local; c) avizează proiectele de decizii ale consiliului local şi contrasemnează deciziile.

29. Astfel, Colegiul penal reconfirmă poziția instanței de fond prin care a constatat că, din esența prevederilor art. 20 și 39 din legea 436 reiese că în atribuția Secretarului Consiliului Local stă contrasemnarea deciziilor luate precum și faptul că în cazul în care secretarul consiliului consideră că decizia consiliului este ilegală, el este în drept să nu o contrasemneze şi să solicite consiliului reexaminarea acestei decizii.

30. Prin urmare, legea nu-i oferă secretarului consiliului, nici posibilitatea și nici discreția de a bloca punerea în aplicare a unei decizii luate de consilieri. Mecanismul pe care îl are secretarul este de a nu semna decizia și de a solicita reexaminare ei, adică de a atenționa consilierii despre problemele pe care el le sesizează la decizia in discuție și de a le solicita reexaminare ei. După epuizarea acestui mecanism, în cazul în care consiliul rămâne pe aceeași poziție, secretarului îi incumbă realizarea obligațiilor ce derivă din art. 20 și 39 din legea 436, or, în speță consiliul local Trușeni la ședința din 31 octombrie 2022 a examinat chestiunea privind revocarea deciziei 3-19 din 12.04.2022 și revocarea deciziei Consiliului Comunal Trușeni 3/19 din 12.04.2022, expedierea respectivei decizii Comisiei Electorale Centrale de către secretarul Consiliului. În cadrul ședinței respective, secretarul consiliului a indicat că nu v-a contrasemna decizia. Altfel spus, secretarul a uzat de mecanismul oferit de art. 20 alin. (2) din legea 436. Ulterior la ședințele din 20 și 28 decembrie 2022 Consiliul Trușeni a reexaminat aceeași chestiune și a decis revocarea deciziei 3/19 din 12.04.2022. În astfel de condiții, pornind de la cele specificate supra este evident că secretarul consiliului nu mai era în drept să blocheze punerea în aplicare a deciziei luate de Consiliul Local. Prin urmare, inacțiunea acestuia (de după data de 03 ianuarie 2023) de a semna decizia luată de Consiliu la 28.12.2022, constituie o abatere de la prevederile art.20 alin.(1) din legea 436. La fel, inacțiunea secretarului consiliului (de după data de 09 ianuarie 2023) de a includerea decizia consiliului în Registrul de stat al actelor locale, constituie o abatere de la prevederile art.20 alin.(5) combinat cu art.39 alin.(1) lit. c) din legea 436, precum și conține toate elementele și semnele distinctive obligatorii ale componenței de contravenție stabilite de art.326/1 alin.(2) Codul contravențional.

31. Colegiul penal reține că o poziție similară reiese și din conținutul scrisorii CEC8/1491 din 09.12.2022 (f.d. 15).

32. Având în vedere circumstanțele elucidate în speță, instanța de recurs conchide, că argumentele autorității constatatoare specificate în scrisoarea nr. 1306/014-18 din 24.01.2023 dar și în cererea de recurs declarată sunt eronate și contrare dispozițiilor legii.

33. Prin urmare Colegiul conchide că materialele cauzei remise în adresa instanței de către agentul constatator din cadrul Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat atestă că în cadrul examinării sesizării făcute la 20.01.2023 de către Chicu Oleg, autoritatea constatatoare doar a acumulat selectiv unele acte/decizii emise ale Consiliului Comunal Trușeni fără a precăuta modul în care secretarul consiliului și-a exercitat atribuțiile ce-i revin conform legii. Mai mult, agentul constatator, în răspunsul său a încercat să se abată de la obiectul cauzei sub pretextul că nu poate interveni în procesul decizional al APL.

34. În această ordine de idei, Colegiul penal alăturat instanței de judecată reține o abatere de la prevederile art.440 alin.(1) Codul contravențional care specifică faptul că procesul de constatare a faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției.

35. Instanța menționează că în virtutea teoriei contractului social, statul, în vederea fortificării puterii publice şi suveranității sale, a preluat de la cetățenii săi, o serie de drepturi şi libertăți, inclusiv dreptul de a-şi face singuri justiție. În schimbul acestor cedări, statul prin organele sale, s-a obligat să-şi protejeze proprii cetățeni şi să acționeze în vederea protejării drepturilor lor. Investigarea faptelor ilicite, după caz constatarea acestora, pedepsirea persoanelor care le-au admis şi realizarea eficientă a justiției este un aspect al realizării atribuției / obligației de putere publică. În jurisprudența CtEDO această obligație este numită obligație pozitivă a statului. Respectiva obligație pozitivă şi acțiunile ce revin statului în baza acesteia, poate varia în funcție de ponderea dreptului afectat, impactul acțiunii deplânse în sesizare față de drepturile şi libertățile petentului. Totuși, o inacțiune nu poate fi acceptată în nici una din situații. Ori, în caz contrar s-ar nega însăși esența statului de drept. Astfel, Colegiul reține că agentul constatator, la caz, nici măcar nu a verificat informația deplânsă în sesizare, nu a administrat probatoriu în vederea confirmării sau infirmării faptelor deplânse de pretinsa victimă. Cu atât mai puțin acesta nu a realizat acțiuni orientate în vederea elucidării existenței unor careva fapte deplânse de petiționar.

36. În condițiile în care agentul statului nu a administrat careva probe, și prin urmare nu a examinat plângerea prin prisma prevederilor Codului contravențional. Nu au fost verificate circumstanțele care ar permite elucidarea evenimentelor descrise în sesizare. La fel, nu s-au întreprins acțiuni în vederea audierii persoanelor implicate, inclusiv a victimei care a depus plângerea, dar și a persoanei la care se referă faptele descrise în plângere. În egală măsură, materialele cauzei contravenționale nu denotă întreprinderea acțiunilor în vederea identificării persoanei care ar fi comis faptele invocate în plângerea depusă de Chicu Oleg.

37. În continuare, Colegiul indică că argumentele expuse în recurs nu pot fi reținute ca întemeiate, or, după cum a menționat instanța de fond că, autoritatea competentă să

soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum şi circumstanțele atenuante sau agravante.

38. Potrivit prevederilor art.440 alin.(1), (2), (3) Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare. Agentul constatator este sesizat prin plângere sau denunț ori se autosesizează când dispune de informații suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenție fie prin constatarea faptei contravenționale. În cel mult 15 zile de la data sesizării, agentul constatator este obligat să verifice sesizarea şi să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul capitol.

39. Astfel, în lipsa unor acțiuni concrete orientate spre obținerea probelor acestea vor lipsi. Acest argument poate fi valabil doar în cazul în care au fost realizate toate acțiunile menite să asigure administrarea probatoriului. Instanța tine să amintească că potrivit prevederilor art.440 Codul contravențional, activitatea de administrare a probatoriului este o sarcină a agentului constatator dar nu a altor entități sau persoane. O asemenea atitudine a agenților statului, pe lângă faptul că reprezintă o dovadă de anchetă inefectivă, prezintă riscul încălcării dreptului subiectiv al justițiabilului de a fi ales și de realizare a mandatului său.

40. La caz, din conținutul scrisorii Șefului Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat al Republicii Moldova, Ciumac Ion, nr. 1306/014-18 din 24.01.2023 nu este clar care au fost motivele agentului constatator de a adopta soluția nominalizată și care acțiuni au fost întreprinse pentru a se ajunge la această concluzie, or, investigația efectuată de către agentul constatator a fost una superficială. În acest sens este elocventă jurisprudența CtEDO în cauza Gurgurov vs. Moldova (hotărârea nr. 7045/08 din 16.09.2009), unde Curtea a statuat că autoritățile trebuie să depună întotdeauna eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat şi nu trebuie să se bazeze pe concluzii pripite şi nefondate pentru a înceta investigația sau să le pună la baza deciziilor lor şi să întreprindă toți pașii rezonabili şi disponibili conform legii pentru a asigura probe cu privire la incident.

41. În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția inculpatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil *(Ruiz Torija contra Spaniei,*

09.12.1994, §29; Papon contra Franţei (nr.2), dec., 15.12.2001; Boldea contra României, 15.02.2007, §30).

42. Astfel că, instanța de recurs explică faptul că, agentul constatator are rolul de a administra probe în ordinea prevăzută de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal. Prin urmare, sunt lipsite de temei argumentele, precum că, în cadrul procesului contravențional au fost lezate drepturile și interesele legitime ale petiționarului, or, în motivarea plângerii, nu au fost invocate careva încălcări de drept care au afectat încheierea contestată, criticând doar acțiunile agentului constatator, care, în opinia subiectivă a acestuia sunt ilegale, neîntemeiate și nemotivate. La fel, instanța de recurs învederează, că scopul legal al oricărei investigații oficiale a faptelor presupuse pe temeiuri rezonabile a fi prejudiciabile îl constituie întreprinderea măsurilor, epuizarea tuturor căilor posibile în administrarea probelor pentru stabilirea circumstanțelor cauzei, respectiv, în ipoteza în care se pune problema respectării unei reglementări care are ca obiect protecția drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, acestea impun organizarea unui sistem judiciar de anchetă eficace la finalizarea căruia să nu existe nici o aparență de apreciere arbitrară a circumstanțelor care s-au aflat la originea faptei sau investigației.

43. Respectiv, Colegiul penal concluzionează că agentul constatator nu a întreprins întreg spectrul de acțiuni procesuale în vederea examinării plângerii și nu a dat răspuns la toate întrebările și neclaritățile invocate de către petiționar, nefiind examinate în totalitate faptele indicate în plângerea înaintată. De asemenea, este de menționat că, petiționarele au dat o apreciere obiectivă acțiunilor agentului constatator, a argumentat pertinența și temeinicia motivelor invocate și viciile pretinselor inacțiuni ale agentului constatator asupra deciziei adoptate pe marginea procesului contravențional, iar în cadrul examinării recursului, Colegiului nu i-au fost prezentate alte probe, care ar răsturna situația de fapt și de drept constatată obiectiv și multiaspectual de către instanța de judecată la examinarea contestației..

44. Colegiul penal apreciază că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor, a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea cauzei contravenționale sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei. Conform prevederilor art.470 Cod contravențional, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.466 Cod contravențional, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art.467-468 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate. Autorul își întemeiază recursul în baza art.466 Cod Contravențional, care prevede că hotărârile pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond în cazurile indicate la lit. a)-l).

45. Astfel, Colegiul Penal menționează că careva încălcări, sau abateri de la norma de drept, la emiterea încheierii, instanța de fond nu a admis, temeiurile invocate de recurent, neavând suport de fapt și de drept. Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, iar în situația în care instanța de fond și-

a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CEDO Garcia Ruiz versus Spania).*

46. Colegiul penal reiterează că, argumentele aduse de către agentul constatator în susținerea cererii de recurs sunt declarative și neconfirmate prin probe pertinente care din punct de vedere al utilității nu coroborează între ele. Instanța de recurs subliniază că, recursul înaintat nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art.466 Cod contravențional pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat dezacordul cu hotărârea contestată fără a fi invocate careva argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a recursului ca fiind nefondat, or, conform art.470 alin.(3) Codul contravențional, instanța de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, având dreptul, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze și alte temeiuri fără a agrava situația contravenientului, circumstanțe care la caz nu se regăsesc.

47. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

48. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de agentul constatator și a menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-6452/2023 din 28 iunie 2024 fără modificări.

49. Conducându-se de prevederile art.473, art.474 Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul declarat de agentul constatator și menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-6452/2023 din 28 iunie 2024.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător Spoială Alexandru

judecător	Cecan Silvia
judecător	Băbălău Denis